

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Minister
Ingrid Zetterman

Föredragande
Jurist
Camilla Hägglund-Palmqvist

Justerat
Omedelbart

Nr 45

Erkännande av yrkeskvalifikationer

ÅLR 2024/1958

123 Rk1a

Beslut

Sökandens yrkeskvalifikationer erkänns och medför behörighet som sotare.

Sammanfattning

Examensbevis:

Grundutbildning till skorstensfejare med inriktning på brandskydd, miljö och energi.

Intyg över behörighet:

Examensbevis, MSB Rosersberg 02.02.2024

Behörigheter:

Eldstäder, sotning, energi och författning

Imkanaler, rengöring, administration, miljö och energi

Motivering

Bedömning av sökandens yrkeskvalifikationer

En förutsättning för erkännande av yrkeskvalifikationer är, enligt 5 § 1 mom. i landskapslag (2017:22) om erkännande av yrkeskvalifikationer att en person i sin ursprungsmedlemsstat har rätt att utöva det yrke för vilket han eller hon ansöker om ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationerna. Sökanden har uppvisat Examensbevis för skorstensfejare utfärdad av MSB Rosersberg som bevis på formella kvalifikationer.

Sotare

Om behörighetsvillkoren för sotare föreskrivs i räddningslag (2006:106) för landskapet Åland 50 §.

För att få utföra sotning i en kommun krävs att yrkesexamen för sotare avlagts i en av Europeiska unionens medlemsstater eller i en stat som anslutit sig till avtalet om europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om särskilda skäl föreligger kan

landskapsregeringen i enskilda fall genom beslut medge undantag från det i 1 mom. ställda behörighetskravet för sotning.

Sökanden har behörighet som skorstensfejare från Sverige. Grundutbildning till skorstensfejare med inriktning på brandskydd, miljö och energi är en eftergymnasial utbildning på 20 studiepoäng. Efter 20 veckors godkända studier erhålls skorstensfejarexamen och möjlighet att arbeta som skorstensfejare/sotare.

Verkan av erkännande

Ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer medför rätt att på Åland utöva det yrke som sökanden har behörighet för i sin ursprungsmedlemsstat och rätt att utöva yrket på samma villkor som personer som förvärvat yrkeskvalifikationer på Åland.

Tillämpade lagrum

Räddningslag (2006:106) för landskapet Åland 50 §

Landskapslag (2017:22) om erkännande av yrkeskvalifikationer 1–8 §, 13 §

Ålands landskapsregerings beslut (2020:47) om avgifter för prestationer vid landskapsregeringens allmänna förvaltning 1–2 §

Nr 46

Ansökan om godkännande som utbildare av ordningsvakter samt maktmedelsutbildare

ÅLR 2024/2172

124 Rk1a

Beslut

Sökanden godkänns som utbildare av ordningsvakter.

Beslutet är i kraft till 30.8.2027.

Ansökan

Sökanden har den 25.3.2024 anhållit om att godkännas som utbildare av ordningsvakter samt maktmedelsutbildare. Sökanden har gått utsatta utbildningar för ordningsvaktsutbildare samt maktmedelsutbildare vid Polisyrkeshögskolan och har ikraftvarande godkännande av Polisstyrelsen i riket att utbilda ordningsvakter samt maktmedelsutbildning.

Grund för beslut

Landskapsregeringen konstaterar att sökanden har fullgjort sådana utbildningar som enligt landskapsregeringens bedömning kan godkännas. Sökanden är godkänd ordningsvaktsutbildare enligt polisstyrelsens beslut TU/2022/13798 samt maktmedelsutbildare enligt polisstyrelsens beslut TU2022/16631. Sökanden är enligt landskapsregeringens bedömning av tillbudsstående uppgifter känd för tillförlitlighet och redbarhet och är i övrigt lämplig för uppgiften. Sökanden har svenska som modersmål.

Tillämpade lagrum

2 och 3 §§ landskapslag (2021:5) om tillämpning på Åland av lagen om privata säkerhetstjänster

58 § lag om privata säkerhetstjänster (FFS 185/2015)

Nr 47

Klagomål gällande Ålands
polismyndighet
ÅLR 2024/942
125 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt besvara klagomålet.

Nr 48

Inrikesministeriets begäran om utlåtande
om utkast till regeringens proposition
med förslag om skydd för samhällets
kritiska infrastruktur och om stärkande av
samhällets motståndskraft samt till vissa
andra lagar (CER-direktivet)
ÅLR 2024/1440
126 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande i enlighet med bilaga 1.

Nr 49

Lagstiftningspromemoria om EU:s direktiv
2022/2557 om kritiska entiteters
motståndskraft (CER-direktivet)
ÅLR 2023/90
127 Rk1a/utdrag

Beslut

Landskapsregeringen beslöt överföra lagstiftningspromemoria, bilaga 2, till
lagberedningen för lagstiftningsåtgärder.

Hänvisning
VN/18947/2022

Inrikesministeriet
kirjaamo.sm@gov.fi

Kontaktperson
Camilla Hägglund-Palmqvist

Ärende

Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag om skydd för samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft samt till vissa andra lagar (CER-direktivet)

Bakgrund

Inrikesministeriet har den 26 januari 2024 begärt Ålands landskapsregerings utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag om skydd för samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft samt till vissa andra lagar (CER-direktivet). Utlåtandet ska sändas till inrikesministeriet senast den 1 april 2024.

I propositionen föreslås införandet av en lag som syftar till att skydda samhällets kritiska infrastruktur och stärka samhällets motståndskraft. Samtidigt föreslås ändringar i flera lagar, inklusive säkerhetsutredningslagen, straffregisterlagen, lagen om lagring och utlämnande av straffregisteruppgifter inom Europeiska unionen, samt lagen om sjöfartsskydd och försörjningsberedskap.

Propositionen syftar till att implementera Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 om kritiska entiteters motståndskraft och upphäva rådets direktiv 2008/114/EG, även kallat CER-direktivet (Critical Entities Resilience Directive). Dessutom föreslås att hamnoperatörer för utrikesfart ska åläggas att säkerställa integriteten och tillförlitligheten hos vissa personalgrupper genom säkerhetsutredningar.

Syftet med CER-direktivet är att säkerställa motståndskraften hos samhällskritiska tjänster och upprätthålla ekonomiska funktioner.

Enligt förslaget ska direktivet genomföras genom införandet av en allmän lag om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och stärkande av dess motståndskraft. Lagen föreslår åtgärder såsom en nationell strategi för kritisk infrastruktur och aktörers motståndskraft, en nationell riskbedömning, styrning och samordning av verksamheten, samt riktlinjer för att stärka aktörers motståndskraft mot olika hot.

Direktivet innebär nya uppgifter för ministerier och myndigheter, inklusive identifiering av kritiska aktörer och tillsynsuppgifter. Sektorspecifika tillsynsmyndigheter föreslås för att

genomföra tillsyn. Kritiska aktörers huvudsakliga skyldigheter inkluderar riskbedömning, motståndskraftsplanering, säkerställande av motståndskraft och hantering av incidenter.

CER-direktivet ska träda i kraft nationellt den 17 oktober 2024 och de nationella bestämmelserna ska tillämpas från den 18 oktober 2024. Vissa ändringar föreslås träda i kraft först den 1 juli 2025.

Behörighetsfördelning

Enligt utkastet till proposition föreslås att direktivet ska genomföras i Finland genom att det stiftas en ny lag om skydd av samhällets kritiska infrastruktur.

Landskapet har lagstiftningsbehörighet rörande landskapsregeringen och denna underlydande myndigheter enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen (FFS1991/1144) för Åland samt kommunernas förvaltning och kommunernas tjänsteinnehavare enligt 18 § 4 punkten självstyrelselagen. Landskapet har dessutom lagstiftningsbehörighet rörande delar av de områden som är centrala då det gäller samhällets kritiska infrastruktur såsom hälso- och sjukvård, el-, vatten-, livsmedels- och bränsleförsörjning, kemikalier samt trafik, vägar och sjötransporter inom Åland (18 § 12, 21 och 22 punkterna i självstyrelselagen). Utöver detta hör även dataskydd och behandling av personuppgifter till landskapets behörighet inom de områden där landskapet har lagstiftningsbehörighet. Riket har enligt 27 § 3, 8, 13, 14, 19 samt 40 punkterna i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet rörande statsmyndigheternas organisation och verksamhet, bolag och andra privaträttsliga sammanslutningar, handelssjöfart, luftfart, standardisering samt televäsendet.

Liksom landskapet inte kan påföra riksmyndigheter uppgifter kan inte heller riket påföra självstyrelsemyndigheterna uppgifter.

Landskapsregeringens utlåtande

Ett arbete med implementering av NIS 2 direktivet pågår inom landskapsregeringen. I beredningen av den åländska lagstiftningen klarläggs hur NIS2-direktivet ska genomföras inom den åländska lagstiftningsbehörigheten på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. I detta lagstiftningsprojekt kommer även att bedömas huruvida CER-direktivet innebär krav på lagstiftningsåtgärder inom åländsk lagstiftningsbehörighet. Direktiven hänger samman så att CER-direktivet behandlar allt kontinuitetsarbete för samhällsviktiga verksamheter medan NIS2 inriktar sig mot de IT-miljöer som dessa verksamheter är beroende av. En del av den lagstiftning som ingår i utkastet till proposition faller inom rikets lagstiftningsbehörighet, dvs. till den delen tillämpas rikslagstiftningen också på Åland.

Eftersom den föreslagna rikslagstiftningen utgör en integrerad och komplex helhet ska i den fortsatta beredningen utredas närmare om och i så fall hur det åländska genomförandet av CER-direktivet och utförandet av förvaltningsuppgifter behöver samordnas mellan landskapet och riket.

Till den del strategier och riskbedömningar utarbetas på nationell nivå, gemensam nationell kontaktpunkt utses och myndigheter åläggs samarbeta och rapportera poängterar landskapsregering språkfrågan. Samarbete och informationsutbyte mellan riksmyndigheter och åländska myndigheter ska enligt 38 § självstyrelselagen för Åland ske på svenska samt enligt 43 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland ska statsrådet se till att bestämmelser och föreskrifter som gäller på Åland finns tillgängliga på svenska. Även 59 b § i självstyrelselagens ska beaktas då det är fråga om genomförande av beslut som har fattats inom Europeiska unionen och det endast kommer att utses en nationell kontaktpunkt. Bestämmelsen innebär att landskapsmyndigheterna och riksmyndigheterna ska samråda om de åtgärder de avser vidta är beroende av varandra.

Landskapsregeringen vill slutligen fästa uppmärksamhet på att regional isolering är en av bedömningspunkterna gällande betydande skadlig effekt enligt förslagets 12 §. Det bör närmare utredas vad detta innebär för Ålands del med beaktande av det insulära läget.

Minister

Ingrid Zetterman

Jurist

Camilla Hägglund-Palmqvist

Lagstiftningspromemoria om EU:s direktiv 2022/2557 om kritiska entiteters motståndskraft (CER-direktivet)

EU

Dnr: ÅLR 2023/90

Datum: 28.3.2024

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

1 Bakgrund och behov av ny lagstiftning

Beredningen av lagstiftningspromemorian har föranletts av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 om kritiska entiteters motståndskraft och om upphävande av rådets direktiv 2008/114/EG, nedan CER-direktivet (Critical Entities Resilience Directive). CER-direktivet ska genomföras i medlemsstaterna senast den 17 oktober 2024 och de nationella bestämmelserna ska tillämpas från och med den 18 oktober 2024.

Syftet med CER-direktivet är att bidra till säkerställandet av motståndskraften i fråga om ömsesidigt beroende tjänster som är kritiska med tanke på samhällets funktionsförmåga samt upprätthålla samhällets ekonomiska funktioner.

Enligt CER-direktivet ska medlemsstaterna genomföra åtgärder för att stärka motståndskraften hos kritiska aktörer genom en nationell strategi för kritisk infrastruktur och riskbedömning. Det föreskrivs även om en samstämmig ram för bedömning av kritiska aktörer och åtgärder för att stärka deras motståndskraft mot olika hot.

Några viktiga komponenter inkluderar:

Nationell strategi och riskbedömning: Medlemsstaterna ska utveckla en nationell strategi för kritisk infrastruktur och genomföra en riskbedömning för att identifiera sårbarheter och hot.

Samstämmig ram för bedömning: Direktivet kräver en enhetlig ram för att bedöma kritiska aktörers motståndskraft mot olika hot.

Förbättrad tillsyn: Det förutsätter stärkt tillsyn och övervakning av kritiska aktörer för att säkerställa efterlevnad och snabb respons vid incidenter.

Identifiering av kritiska entiteter: Medlemsstaterna måste identifiera de kritiska aktörerna och fastställa deras viktiga funktioner och ansvarsområden.

Genom att införa sådana åtgärder strävar CER-direktivet efter att öka den övergripande motståndskraften hos samhällets kritiska infrastruktur och säkerställa att den kan hantera olika hot och incidenter effektivt.

2 Lagstiftningsbehörighet

Landskapet har lagstiftningsbehörighet rörande landskapsregeringen och denna underlydande myndigheter enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen (FFS1991/1144) för Åland samt kommunernas förvaltning och kommunernas tjänsteinnehavare enligt 18 § 4 punkten självstyrelselagen. Landskapet har dessutom lagstiftningsbehörighet rörande delar av de områden som är centrala då det gäller samhällets kritiska infrastruktur såsom hälso- och sjukvård, el-, vatten-, livsmedels- och bränsleförsörjning, kemikalier samt trafik, vägar och sjötransporter inom Åland (18 § 12, 21 och 22 punkterna i självstyrelselagen). Utöver detta hör även dataskydd och behandling av personuppgifter till landskapets behörighet inom de områden där landskapet har lagstiftningsbehörighet.

Riket har enligt 27 § 3, 8, 13, 14, 19 samt 40 punkterna i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet rörande statsmyndigheternas organisation och verksamhet, bolag och andra privaträttsliga sammanslutningar, handelssjöfart, luftfart, standardisering samt televäsendet.

3 Checklista för behov av lagstiftning

1. *Vem eller vilka kräver en förändring?*

Europaparlamentet och rådet har antagit CER-direktivet, betecknat som "Direktiv (EU) 2022/2557 av den 14 december 2022 om kritiska entiteters motståndskraft och om upphävande av rådets direktiv 2008/114/EG, vilket ställer krav på medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder.

2. *Vilket är målet?*

I enlighet med direktivet ämnar Europeiska unionen att bidra till säkerställandet av motståndskraften i fråga om ömsesidigt beroende tjänster som är kritiska med tanke på samhällets funktionsförmåga samt upprätthålla samhällets ekonomiska funktioner.

3. *Är underlaget tillräckligt?*

Under lagberedningsprocessen kan det behövas ytterligare utredning av lagberedningen i samverkan med rättsliga enheten och övriga förvaltningen.

4. *Vad händer om man inte gör något alls?*

Krävs åtgärder från landskapsregeringen senast den 17 oktober 2024.

5. *Vilken utveckling av särskild betydelse kan förväntas inom den närmaste tiden?*

Inget som påverkar behovet av lagstiftning. Däremot är det av intresse hur Finland och Sverige väljer att implementera direktivet. Inrikesministeriet har berett ett utkast till regeringens proposition med förslag om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft samt till vissa andra lagar (CER-direktivet), diarienummer VN/18947/2022-SM-62.

6. *När behövs åtgärderna?*

Senast den 17 oktober 2024 ska medlemsstaterna anta och offentliggöra de åtgärder som är nödvändiga för att följa CER-direktivet. Dessa åtgärder ska tillämpas från och med den 18 oktober 2024.

7. *Berör ärendet regeringsprogrammet eller utvecklings- och hållbarhetsagendan?*

I regeringsprogrammet för regeringen Sjögren anges målsättningen att "med basen i kunskap och teknik ska landskapsregeringen göra sitt yttersta för att framtidssäkra vårt samhälle då det gäller

kommunikationer, infrastruktur, välfärd samt beredskap att möta situationer skapade av klimatförändringar eller yttre påverkan.”

8. Kan alternativa styrmedel användas?

Nej, lagstiftning behövs.

4 Avslutning

Åland behöver senast den 17 oktober 2024 anta lagstiftning som implementerar det nu aktuella direktivet inom den åländska lagstiftningsbehörigheten.

Ett arbete med implementering av NIS 2 direktivet pågår inom landskapsregeringen.

I beredningen av den åländsk lagstiftningen klarläggs hur NIS2-direktivet ska genomföras inom den åländska lagstiftningsbehörigheten på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. I detta lagstiftningsprojekt bör även bedömas även huruvida CER-direktivet innebär krav på lagstiftningsåtgärder inom åländsk lagstiftningsbehörighet. Direktiven hänger samman så att CER- direktivet behandlar allt kontinuitetsarbete för samhällsviktiga verksamheter medan NIS2 inriktar sig mot de IT-miljöer som dessa verksamheter är beroende av. En del av den lagstiftning som ingår i utkastet till proposition faller inom rikets lagstiftningsbehörighet, dvs. till den delen tillämpas rikslagstiftningen också på Åland.

Det finns redan ett utkast till nationell lagstiftning som implementerar direktivet i riket. Eftersom den föreslagna rikslagstiftningen utgör en integrerad och komplex helhet bör det i den fortsatta beredningen utredas närmare om och i så fall hur det åländska genomförandet av CER-direktivet och utförandet av förvaltningsuppgifter behöver samordnas mellan landskapet och riket.

I landskapsregeringens utlåtande ÅLR 2024/1440 gällande inrikesministeriets utkast till regeringens proposition med förslag om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft samt vissa andra lagar (CER-direktivet) har landskapsregeringen påpekat att regional isolering är en av bedömningspunkterna gällande betydande skadlig effekt enligt förslagets 12 §. Det bör närmare utredas vad detta innebär för Ålands del med beaktande av det insulära läget.